

la informilo

ISSN: 0291-6037

informbulteno pri esperanto

bulletin bilingue d'information sur l'espéranto

eldonisto:

KULTURA ESPERANTO-FEDERACIO DE ORIENTA FRANCIIO

FEDERATION CULTURELLE FRANCE-EST POUR L'ESPERANTO

MAISON DES JEUNES ET DE LA CULTURE Ph.DESFORGES

27, Rue de la République, F-54000 NANCY

PCK - CCP: 1997-72 W NANCY

nouvelle série
trimestriel

3. trimestre 1986

n° 55

abonnement

un an: 35 F

jara abono
por eksterlando:

45FF aŭ 14 R.Koj

ANTO - FLASH... ESPERANTO - FLASH... ESPERANTO

**dans le cadre
de l'année
jubilaire 1987**

**campagne nationale
de promotion
de l'ESPERANTO**

☆☆☆☆

Cent années séparent ce cours moderne enregistré sur cassette, de la première brochure éditée en 1887, dans laquelle le Docteur ZAMENHOF présentait son projet de

LANGUE INTERNATIONALE... Que de chemin parcouru depuis! Plus de 100 publications périodiques, plus de 30 000 titres d'ouvrages, des cours de haut niveau dans 110 Universités de 23 pays, des émissions régulières sur les ondes (Radio-PEKIN, Radio-VATICAN, Radio-VARSOVIE, Radio-BERNE...)...le 71ème CONGRES UNIVERSEL qui accueille en août 1986 à PEKIN 2482 participants de 53 pays!...

L'UNION FRANCAISE POUR L'ESPERANTO (U.F.E.) vient de son côté de prendre l'initiative d'une vaste campagne d'information avec, entre autre, le concours de la revue hebdomadaire de télévision "TELERAMA". De nombreux prix récompenseront les élèves les plus diligents, dont plusieurs voyages avec accueil espérantiste personnalisé au cours du périple!

Décidément, l'ESPERANTO... ça marche!

Dr. ESPERANTO.

**LANGUE
INTERNATIONALE**

PRÉFACE
et
MANUEL COMPLET.

por Francoj

Pour qu'une langue soit universelle,
il ne suffit pas de lui en donner le nom.

Prix 50 cent.

VARSOVIE.
En vente chez Gebethner et Wolff.
1887.

Le 71ème CONGRES UNIVERSEL d'ESPERANTO qui a réuni à PEKIN, du 27 juillet au 22 août 1986 2482 congressistes venant de 53 pays, Ayant traité, en contribution à l'Année Internationale de la Paix, le thème "Compréhension mutuelle, Paix et Développement":

- met l'accent, dans un esprit d'égalité, sur le besoin d'une efficace communication linguistique internationale, pour la compréhension entre hommes de langues différentes et de conceptions du monde opposées
- relève le fait que le progrès de l'Humanité dans les domaines sociaux, culturels et techniques n'est possible qu'aux conditions d'une Paix durable et stable, assise sur une véritable compréhension mutuelle
- note avec satisfaction l'écho favorable et le soutien qu'a eu le Congrès de la part des autorités chinoises, du gouvernement et des milieux politiques, culturels et scientifiques
- souligne le fait que la Langue Internationale ESPERANTO peut efficacement contribuer au resserrement des liens entre les pays d'Asie et entre l'Asie et les autres continents
- et appelle les gouvernements, sur la base de la résolution 23 du 11 novembre 1985 de l'UNESCO en faveur de la célébration du centenaire de l'ESPERANTO, à appuyer la Langue Internationale comme solution pour les échanges intellectuels internationaux, principalement pour le progrès scientifique et technique des pays en voie de développement.

(Note du rédacteur: nous invitons nos lecteurs à diffuser cette motion de Congrès auprès des organes de presse de leur environnement immédiat)

LA COTE D'AZUR ACCUEILLERA LE CONGRES NATIONAL DE 1987

Du 5 au 9 juin 1987 (Pentecôte), les espérantistes français vont sans doute se rendre en grand nombre à leur CONGRES NATIONAL qui se déroulera dans une des plus jolies régions de la Côte d'Azur. Situé à 10 km au Sud-ouest de SAINT-RAPHAEL -à La Gaillarde, à proximité de Fréjus- le Centre Culturel et de Loisir, siège du congrès, offrira aux participants une infrastructure de premier choix, moderne, confortable et pratique à quelques pas de la Méditerranée. Un terrain de camping adjacent sera également à la disposition des congressistes. Pour recevoir par anticipation bulletin d'inscription et programme, prière de s'adresser à M. LOISEL, Tour Vadon, 83700 SAINT-RAPHAEL. La Maison du Tourisme de la ville diffuse également un document en quatre langues avec insert spécial en espéranto.

LE 4ÈME FESTIVAL D'ESPERANTO A PARIS

Les salons de l'A.M.O.R.C., 199bis, rue St-Martin à PARIS accueilleront les 29 et 30 novembre le 4ème FESTIVAL d'ESPERANTO (théâtre et chanson). Du programme particulièrement éclectique nous citerons, le samedi à 14h: "le bourreau" de Obaldia, des monologues de E. Lapenna... à 17h: les chanteurs-compositeurs Norberto SALETTI et Ĵak LE PUIL..., l'ensemble rock "La mondanoj" de BERLIN... à 20h30: théâtre et chansons par des artistes yougoslaves (entre autre, la pièce "Diablogoj" de Dubillard, jouée par le SEKZ de ZAGREB), le dimanche à 14h: concours international de la chanson espéranto... à 17h: théâtre avec une troupe de HAMBOURG qui interprètera "Pique-nique" de F. ARRABAL...

L'UNION FRANCAISE DE L'ESPERANTO, initiatrice de ce Festival se tient à la disposition des visiteurs pour réservation d'hôtel, repas en commun, billets pour les spectacles. Tous renseignements au siège de U.F.E., 4b, rue de la Cerisaie, 75004 PARIS.

CONCOURS DE LA MEILLEURE CHANSON EN ESPERANTO

Le dimanche 30 novembre à 14h, dans le cadre du Festival International d'Espéranto aura lieu le concours de la meilleure chanson en Langue Internationale. Peuvent participer à la compétition toute production originale (écrite directement en espéranto) ou toute chanson traduite, l'auteur ou le traducteur ayant toute latitude d'interpréter lui-même ou de faire interpréter son oeuvre. Chaque participant pourra présenter trois oeuvres différentes.

Le jury sera choisi dans le public et trois prix seront décernés dans chaque catégorie. Les concurrents bénéficieront d'une entrée gratuite pour les différents spectacles du festival.

L'ESPERANTO EN R.F.A.

Dans le cadre des efforts entrepris pour sensibiliser les pays de la communauté européenne aux problèmes de l'intercommunication, un document trilingue vient d'être diffusé à raison de 30 000 exemplaires, sous le titre "Espéranto européen". Cette initiative a bénéficié du concours de deux journaux locaux de la ville de Aachen.

Par ailleurs les éditions Bleicher vont publier en livre de poche un ouvrage de 248 pages, de R. SCHULZ, intitulé "Was nun esperanto betrifft..." (En ce qui concerne l'espéranto...).

UN TIMBRE-POSTE POUR L'ANNEE JUBILAIRE

Le jubilé du centenaire de l'espéranto en 1987 suscite déjà l'intérêt de nombreux gouvernements. Dans cette optique, la République Démocratique Allemande a décidé de mettre en circulation à cette occasion un timbre-poste commémoratif spécifique.

L'ESPERANTO EN SUEDE

En liaison avec le CONGRES NATIONAL d'ESPERANTO, le groupe de jeunes danseurs polonais "Pieninoj" vient d'effectuer une tournée de 2000 km dans dix villes différentes. Le public, en majorité non espérantophone, a pu constater concrètement l'utilité de la Langue Internationale pour l'instauration d'échanges culturels. Les jeunes artistes ont d'ailleurs noué des contacts fructueux avec leurs hôtes d'accueil, contacts qui se poursuivent sur le plan épistolaire.

L'ESPERANTO EN YUGOSLAVIE

L'annuaire officiel des Chemins de Fer Yougoslaves vient à nouveau de recourir à l'espéranto pour diffuser des informations d'ordre pratique à destination du public. Il est intéressant de rappeler que l'espéranto a également droit de cité dans les annuaires de Bulgarie, Tchécoslovaquie, Danemark, Hongrie, Italie, Norvège et Pologne.

La revue spécifique "Jugoslavia Fervojoisto" fête en 1986 sa trentième année de parution ininterrompue. L'activité des cheminots espérantistes yougoslaves est d'ailleurs mentionnée dans le document publicitaire officiel édité par la Société Nationale et mis à la disposition des voyageurs.

L'espéranto est également utilisé à part entière par la plus grande firme électronique du pays, l'entreprise EI à NIŠ, organisatrice d'une exposition récente qui a drainé 20 000 visiteurs. Des contacts sont recherchés avec d'autres firmes travaillant sur le même plan.

L'ESPERANTO EN BULGARIE

Un séminaire scientifique international espérantiste s'est tenu à VRACA, le 19 avril, pour fêter le 25ème anniversaire du vol du cosmonaute Youri GAGARINE. Les différents exposés et thèmes de discussion des intervenants, originaires de Bulgarie, Hongrie, Union Soviétique et Espagne seront rassemblés dans un ouvrage édité en espéranto par les soins de la Société Astronautique Bulgare.

200 espérantistes de Bulgarie, RDA, Hongrie, Pologne, Mozambique et Belgique ont de leur côté participé aux manifestations organisées dans le cadre des "Journées BOTEV 1986". Au sommaire figurait le 6ème concours de déclamation sur des textes du patriote bulgare et une conférence sur "l'internationalisme de Hristo BOTEV".

L'ESPERANTO A MALTE

Le très dynamique Club d'Espéranto du Lycée Vassall à TAL-HANDAQ ("klubo Tutmonda Amikeco") vient de publier le quatrième numéro de son bulletin et en sollicite l'échange avec d'autres revues. Le club manifeste également son désir de correspondre avec des établissements scolaires du monde entier.

L'ESPERANTO EN CHINE (SUITE)

Déjà enseigné dans trois Hautes Ecoles du pays, à savoir l'Université de Formation Pédagogique de Chine Orientale, l'Institut de Langues Etrangères de SHANGAI, l'Université de FUDAN, l'espéranto a pris place dans le programme d'étude proposé aux élèves de l'Université du Textile de Shangaï. Plus de 800 étudiants ont déjà montré leur intérêt pour ce cours de 38h qui s'échelonne tout au long du premier semestre à raison de 2h hebdomadaires.

L'ESPERANTO AU FESTIVAL MONDIAL DE... CERFS-VOLANTS

Véritable activité artistique traditionnelle en Chine, la présentation de cerfs-volants très élaborés donne lieu à des manifestations populaires très prisées dans tout le pays. Certaines réalisations sont en fait de véritables pièces de collection et de multiples associations rivalisent d'ingéniosité pour emporter un prix dans les concours nationaux.

Dans cette perspective, une vingtaine de membres de l'Association espérantiste de Uejfang ont ainsi confectionné un cerf-volant original dans l'esprit de l'Année Internationale de la Paix: deux colombes aux reflets dorés prennent leur essor autour du globe; deux larges rubans verts d'une longueur de dix mètres flottent au-dessous, le tout pouvant se déplacer jusqu'à une hauteur de 200 mètres. Sur ces rubans on peut lire en chinois et en espéranto: "apportez votre aide à l'édification d'un monde plus beau". Ce cerf-volant a été choisi pour figurer parmi les oeuvres exposées à l'issue du festival.

L'ESPERANTO EN AFRIQUE

Un groupe espérantiste a été fondé le 1er juin dans la ville universitaire de BUTARE, au Ruanda, groupe qui rassemble tous les élèves d'un cours intensif commencé au mois d'avril. La présidence est assurée par un ingénieur agronome et la vice-présidence par un professeur de l'université.

La radio togolaise de Lomé a pour la première fois fait appel à l'espéranto dans le cadre d'un concours culturel proposé chaque dimanche à ses auditeurs. Par ailleurs le Directeur d'un Collège d'Enseignement Général d'Aniho a décidé, à titre d'incitation à l'égard des élèves de son établissement, d'apprendre l'espéranto. Il vient de terminer brillamment le cours assuré... par un professeur du Collège.

ESPERANTO ET CULTURE (SUITE)

Seuls quelques contempteurs sans doute mal informés s'obstinent à ne point reconnaître à l'espéranto une vocation d'enrichissement permanent. Parmi le florilège des revues éditées en Langue Internationale dans toutes les parties du monde, les cahiers de littérature originale et traduite, publiés au Brésil sous le titre de "FONTO" (la source) méritent une place à part pour l'éclectisme et la qualité des textes proposés. Au sommaire du n° 62 de 1986, nous trouvons en effet les noms de Boris Pasternak, Guy de Maupassant, Paul Eluard (avec une traduction magistrale de son célèbre poème "Liberté"), Selma Lagerlof, Goethe... mais aussi des traductions d'auteurs bulgares, slovaque, polonais, hongrois, chinois... et de nombreux poèmes écrits directement en espéranto. Une revue unique, véritable anthologie permanente et argumentaire convaincant pour une authentique "Défense et Illustration de la Langue Internationale".

QUAND "LE PETIT PRINCE" PARLE ESPERANTO...

Parmi les romans qui ont rendu célèbre St-Exupéry, on retient sans nul doute l'histoire fabuleuse de ce "petit bonhomme extraordinaire" qui, voyageant de planète en planète, examine, toujours émerveillé, les divers caractères des hommes et des choses. Ce récit, traduit en plusieurs langues dont l'espéranto sous la plume de Pierre DELAIRE, vient de bénéficier d'une réédition attendue par tous les amateurs de beaux livres. Agrémenté des dessins en couleurs exécutés par St-Exupéry lui-même, "Le Petit Prince" a été élu "livre de l'année, catégorie Jeunesse" par un jury spécialisé de l'Association universelle d'Espéranto.

L'ESPERANTO, THEME D'UNE NOUVELLE THESE DE DOCTORAT

Soutenue à l'Université de Cagliari, département des langues étrangères et de littérature, par le professeur Giovanni PALA, cette thèse est une étude comparée de quelques aspects de l'anglais et de l'espéranto, considérés dans le cadre précis de leur aptitude à servir de Langue d'Intercommunication. En plus de l'analyse rigoureuse et de la précision scientifique de l'argumentation, englobant à la fois la phonologie, la morphologie, la syntaxe, le rôle du vocabulaire, etc., le Docteur PALA s'est livré à un commentaire très élaboré portant sur l'essai présenté en son temps par William AULD, lequel avait mis en parallèle les traductions en anglais et en français du poème de Baudelaire, "l'albatros".

On retiendra également la parfaite impartialité avec laquelle G. Pala a développé son sujet. C'est en effet tout naturellement que peu à peu, de façon implicite, sans que le lecteur soit conduit contre son gré à approuver ce qui aurait pu apparaître comme un plaidoyer pour l'espéranto, que ce dernier possède les meilleurs atouts en tant que candidat à l'intercommunication.

CULTURE ET DETENTE A LA CHAUX-DE-FONDS (SUISSE)

D'année en année, le Kultura Centro Esperantista acquiert une notoriété toujours plus grande auprès des espérantistes de tous pays. Bénéficiant d'une équipe de responsables dynamiques emmenée par Claude GACOND, le Centre Culturel, situé non loin de Neuchâtel, dans le Jura Suisse, ambitionne, à juste titre, de devenir un haut lieu de l'espéranto en Europe... C'est ainsi que tous les chalets étaient pratiquement occupés pour le programme estival 1986 qui a permis aux stagiaires de pratiquer l'espéranto dans une excellente ambiance internationale. Eclectisme des thèmes d'étude, grande compétence des animateurs, activités de détente et de tourisme particulièrement attractives, autant d'atouts qui expliquent la satisfaction de tous les usagers qui se permettent de se rencontrer à nouveau dans des conditions aussi privilégiées. Rappelons que le Centre est ouvert en permanence et que la saison hivernale permettra aux randonneurs et aux skieurs espérantistes de s'adonner à leur sport favori en toute quiétude: La Chaux-de-Fonds offre à cet égard une infrastructure spécifique très élaborée. Tous renseignements à l'adresse suivante:

KULTURA CENTRO ESPERANTISTA
Postiers 27,
CH-2301 LA CHAUX-de-FONDS

UNE ACTIVITE ORIGINALE: ...le rallye automobile "Espéranto"

dernière
minute

Dû à l'initiative du Groupe des Espérantistes Meusiens (BAR-le-DUC), ce premier rallye organisé le 7 septembre invitait à parcourir une pittoresque région des Côtes de Meuse. Les différentes haltes qui jalonnaient le tracé ont permis aux participants de faire preuve de sagacité, parfois d'humour, pour résoudre les énigmes proposées -en espéranto bien sûr-, énigmes dont la solution permettait d'atteindre sans encombre le lieu final du pique-nique.

Art, littérature, botanique, histoire, sans compter la découverte de sites inédits, étaient au programme. D'ores et déjà l'organisation d'un second rallye est envisagée pour l'an prochain.

L'ESPERANTO AU SERVICE DE LA SCIENCE

Des scientifiques de 17 pays parmi lesquels l'Angleterre, la Bulgarie, la Chine, le Japon, l'Allemagne Fédérale, l'URSS et la France viennent de fonder à Copenhague, "l'Académie Scientifique Internationale CO-MENIUS". Tous pratiquants convaincus de l'espéranto, leur ambition, entre autres projets liés à la recherche, est de promouvoir la langue internationale comme instrument de communication privilégié entre les organismes scientifiques de tous les pays. Une collaboration est déjà envisagée avec l'Académie des Sciences de Chine au sein de laquelle existe une Association Espérantiste spécialisée et l'Académie Internationale des Sciences de Saint-Marin qui utilise l'espéranto en parallèle avec l'allemand, l'italien, l'anglais et le français. Le siège de la nouvelle Académie est à Uppsala (Suède). Notons que 21 des 28 membres fondateurs appartiennent à une ou à plusieurs académies nationales et que 7 sont des scientifiques de renommée mondiale.

LES "AMIS DE LA NATURE" ET L'ESPERANTO

Si le mouvement international des Amis de la Nature est bien connu de la plupart de nos lecteurs, certains ignorent sans doute qu'une section spécialisée s'est créée autour de la langue internationale afin de mieux faire connaître les motivations et les ambitions du Mouvement. Le dernier n° de "La Migrant", organe spécifique de la section, à parution trimestrielle, contient entre autre une étude exhaustive sur "l'incident" de Tchnernobyl, traduit de l'allemand, le récit de l'aventure audacieuse d'un jeune autrichien de 17 ans qui élabore et construit de ses propres mains une centrale électrique chez les montagnards tyroliens, un reportage sur la région de Cappadoce en Turquie d'Asie et sur le massif du Dachstein en Autriche... un panorama des méthodes actuelles de médecine naturelle..

Tout espérantiste soucieux de participer à la protection efficace de son environnement ne peut manquer de s'intéresser à l'action internationale menée sous l'égide des Amis de la Nature, par le biais de l'espéranto.

TRAFA -KAJ SEKVINDA!- EKZEMPLO POR ĜEMELITAJ URBOJ

"Mi nomiĝas Kirsi. Mi estas Finnino... Mi nomiĝas Corrado, mi estas Italo... Mi nomiĝas Tobias... mi estas Germano... Mi nomiĝas Sandrine, mi estas Francino.

Jen la unuaj frazoj, kiujn elbuŝigis grupo de 14 junuloj, kiuj -laŭ invito de la urbo RASTATT- venis por 10 tagoj al Rejno kaj Murgo, por tie eklerni la internacian lingvon Esperanto. Precize dirite venis tri finnaj, tri francaj, du Rastataj kaj ses italaj junuloj, kiuj komune lernis antaŭtagmeze kaj komune pasigis la liberajn tempojn posttagmeze kaj en la vesperoj. La naciecoj ne estis hazardaj: temis pri junuloj el la ĝemelurboj de Rastatt, nome el Vantaa (Finnlando), el Orange (Francujo) kaj el Fano (Italujo). La kurson iniciatis gimnazia instruisto Karlheinz Weiß kaj organizis Horst Fischer (ambaŭ estas delegitoj de UEA).

Estis memkompreneble, ke de la komenco paroliĝis Esperanto. Estas vere, ke kelkaj junuloj 14- gis 21-jaraj scipovis la anglan, iomete la germanan kaj la francan. Sed komunan fremdan lingvon ili ne sciis. Do la kurso devis esti unulingva. Ĝi ankaŭ ne tro memoriĝu al lernejo, ĉar kiam junuloj estas pretaj lerni en siaj ferioj, tiam tio ne tro gustu je streĉa lernado. Tial la instruisto multe ludigis en la leciono, laborigis per bildoj, aŭdigis muzikon kaj klopodis fari la lernadon tiom agrabla kiom eblis. Klasajn laborojn li ne postulis. Tamen estu ekzamenataj la ĵus akiritaj scioj. Ankaŭ tio okazis lude per bildkvizo kaj testfolioj, per bildstrioj kaj gimnastikado.

En la fino okazis la ĉefa testo: dum du minutoj la junuloj libere parolu en Esperanto. Ke ĉiu partoprenanto sukcesis estas laŭdenda. Tio certe atestas, ke Esperanto multe pli facile lerneblas ol aliaj lingvoj. La pasiva kompreno de la internacia lingvo estis postulata de la komenco. La gvidado tra la Dioceza Domo Sankta Bernardo, kie la grupo restadis, okazis en la unua tago tuj en Esperanto. Sekvis postan tagon urbo- gvidado kaj la trian tagon gvidado tra la kastelo Favorite. Kaj ĉiam paroliĝis Esperanto. Ankaŭ dum vizito al Strasburgo kun rigardado de la Eŭropa Palaco (kie la junuloj transdonis peticion al la prezidento de la Eŭropa Konsilio). Ankaŭ dum migrado en la Nigra Arbaro

Ankaŭ dum vespera promenado tra Baden-Baden kaj ĉe partopreno en malfermo de art-ekspozicio. Kaj kompreneble ankaŭ dum akcepto de ĉefurbestro Franz J. Rothenbiller en la kunsida salono de la urbodomo. Ties germanan paroladon tuj tradukis la kursgvidanto Dierk Andresen de la popola alta lernejo Schorndorf (Schorndorf, FRG). La Esperanto-lernantoj dankis per memfarita granda afiŝo, kies teksto esprimas la ĝojon pri la restado, kiun pagis la urbo Rastatt, dume la respektivaj hejmurboj pagis la vojaĝkostojn. Ĉiu juna gastĉestis subskribinta: Guido, Kirsi, Tobias, Vincenzo, Sari, Francesca, Valérie, Ermete, Sandrine, Corrado, Esa, Lucia kaj Stephanie.

La turisma programo lasis sufiĉe da tempo por propraj iniciatoj. Kaj preferata estis proksima diskoteko. Do ne miru, ke iam kaj iam iu aŭ alia sidis en la kursejo kun iom lacaj okuloj. Tamen, dum la daŭro de la kurso, ĉe la plej multaj kreskis la intereso pri Esperanto, kaj kelkaj intencas vere daŭrigi la lernadon. Certe ne miraklo, ĉar ili spertis ke ili povis kontentige diri multe je la fino de tiuj 10 tagoj, kvankam ili antaŭe konis eĉ ne unu Esperanto vorton. Kaj ili povis diri pli multe ol nur "Saluton!" "Dankon!" kaj Ĝis revido!". Sed ili pli multe estis impresataj de la vojaĝeblecoj per la Pasporta Servo, laŭ kiu oni senpage povas tranokti, jen unu tagon, jen tri tagojn; kaj ie en Japanujo oni trioje povas restadi senpage eĉ tutan jaron; kondiĉo: oni devas paroli Esperanton! Kaj tion la junuloj jam povas admirinde bone. Sed kelkfoje mankis la kuraĝo. Tion certe kaŭzis la psikologia sojlo, kiu diras: "Lerni lingvojn estas malfacile!". Ke efektive eblas kompreni sin en fremda lingvo akcepteble bone jam post kelkaj tagoj, tio estas preskaŭ nekredbla.

Ke komuna lingvo estus bona afero, tion la junuloj mem spertis. Ja sukcesis iel ankaŭ sen la internacia lingvo. Finnoj kaj Italoj iris en la gimnastikejon, Germanoj kaj francoj en la diskotekojn kaj sukcesis interkompreniĝi. Sed funkcia komuna lingvo pli multe estus farinta tiujn tagojn al tio, kio ili certe estis: Komunaj ferioj de junuloj el kvar landoj en la Eŭropo-urbo RASTATT.

Dierk ANDRESEN
Horst FISCHER

ANGULO DE LA PREZIDANTO

Por ni, Esperantistoj, aŭtuno estas la komenciĝo de nia esperantista agadjarooagadjaroo. Mi esperas, ke la pasintaj ferioj sukcesis redoni al vi sufiĉe da fortoj kaj entuziasmo, por semi ĉirkaŭ vi nian ideon; nia Federacio vivas ja nur pro via surloka agado. Eble vi do sukcesos starigi kurson, prezenti prelegon, varbi gelernantojn por nia perkoresponda kurso -petu afiŝojn!- Kompreneble ne forgesu raporti pri via agado en la pasinta jaro.

Pli facilas nun la informado al la instancoj. Dank' al regula dissendado de "E°-Actualités" UFE jam rikoltas la ekinteresiĝon de la informatoj. De pluraj jaroj nia Federacio regule informas la edukajn instancojn pri la perkoresponda kurso kaj pri la staĝoj. Dum la lasta komitatokunsido estis decidite, ke pere de "E°-Actualités" ni kompletigos la informojn kaj grandigos la aron de la informotoj. Krome la Federacio nun starigis informservon por la ekster- kaj enmovada informo.

Kiel vi vidas, ni restas fidelaj al niaj celoj: informi efike, t.e. regule kaj serioze. Sed ne forgesu: por ke ni povu informi efike, ni bezonas raportojn pri via agado. Do: ek al viaj skribiloj!

Atendas viajn raportojn nia sekretario:

Catherine ROUX = 9, Square A. Briand = 54500 VANDOEUVRE

E. LUDWIG

4A INTERNACIA ESPERANTO-FESTIVALO EN PARIZO ★

Tiu festivalo okazos la 29an kaj 30an de novembro en PARIZO, en la salonoj de A.M.O.R.C., 199bis strato St-Martin, 75003 PARIS (metrostacioj Rambuteau aŭ Etienne Marcel). La ankoraŭ nedefinitiva programo devus esti la jena:

= sabate, je la 14a: TESPА (Teatro-ESperanto de PARizo) prezentos "La Gilotinisto" de Obaldia (trad. Georgo Lagrange) kaj monologojn de E. Lapenna.

= sabate, je la 17a: kanzonoj far norberto Saletti (Italio), Jak Le PUIL (Francio) kaj la rok-ensemblo "La mondanoj" de BERLINO (FRG), kaj eventuale aliaj...

= sabate, je la 20a30: teatro kaj kanzonoj far jugoslaviaj artistoj, kun "Diablogoj" de R. Dubillard, ludita de SEKZ (zagrebo) kaj kantoj.

= dimanĉe, je la 14a: kantkonkurso sub la respondeco de C. Nourmont.

= dimanĉe, je la 17a: teatro kun la trupo "Kia Koincido" el Hamburgo (FRG), kiu prezentos la teatraĵon "Pikniko en la kampo" de F. Arrabal.

KONKURSO DE KANZONOJ EN ESPERANTO ★

Dimanĉe, la 30an de novembro je la 14a posttagmeze, okazos nova konkurso: konkurso pri kantado es Esperanto.

Rajtas partopreni ĉiu, kiu pretas kanti es Esperanto, kaj kiu anoncas sin al la organizanto de tiu-ĉi parto de la programo (C. NOURMONT, 2 Om Klappchen, L-5682 DALHEIM) antaŭ la 20a de novembro.

Povas esti prezentataj kantoj nove verkitaj en Esperanto (ne necese kantataj de la verkinto) kaj kantoj tradukitaj en Esperanto. Ĉiu rajtas prezenti unu ĝis tri erojn.

Juĝantaro konsistos el delegitoj de la publiko kaj aljuĝos maksimume tri premiojn en ĉiu kategorio:

= plej bona nova esperantlingva kanto.

= plej bona nova esperantlingva kantisto.

Partoprenantoj en la konkurso rajtas senpagan eniron al la spektakloj de la Festivalo.

UFE povos zorgi se petate pri hotelo, komuna vespermanĝo, biletoj...

Esperantistaj kongresoj kaj renkontiĝoj

*moi! j'aime parler
espéranto...
alors, je participe!*

Saperlipopeto!!... 3 semajnojn antaŭ la staĝo, "ili" ne ankoraŭ sendis sian aliĝilon! ***
Ni kompatu la organizantojn!

25|26=10=1986

Specifa 2a komuniko en
ĉi-tiu n° de LA INFORMILO

24a Staĝo de Parolata Esperanto

VILLERS-lès-NANCY

24|26=10=1986

komune organizata de L.F.-Koop
kaj Baden-Virtemberga E°-Ligo
(Horst FISCHER, Steinmaurerstr. 22,)

Unua Rejna E°-Rendevuo

Dioceza Domo Sankta Bernardo
D-7550 RASTATT

tre
riĉa
programo

31=10|2=11=1986

Cu vi ŝatas la "misterajn fenomenojn"?
Partoprenu! Programo kaj aliĝilo ĉe
ILSE Jacques, Molenstraat 29, B-2018

"Fleja Semajno"

Skolta Domo
"De Winner"
Winnerstraat 40,
B-3583 OVERPELT belgio

29|30=11=1986

ESPERANTO-FESTIVALO en PARIZO
KONKURSO de KANZONOJ en ESPERANTO

aparta komuniko
en ĉi-tiu INFORMILO

UFE, 4bis rue de la Cerisaie
75004 PARIS

5|7=12=1986

raporto pri la lasta
semajnfino en ĉi-tiu
INFORMILO

KULTURA SEMAJNFINO en HOMBURG
de Sarlanda E°-Ligo

en la programo: interesa
prelego pri la historio de
la eldonejo STAFETO.

SEL, Schulstr.30, D-6601 SCHEIDT

27=12|3=1=1986

30a INTERNACIA SEMINARIO en KÖLN
Thomas PUSCH, Am Schwertberge 23,
D-2845 DAMME

eksterordinare riĉa
programo pro... 3 Jubileoj!

27=12|3=1=1987

INTERNACIAJ VINTRO-FERIOJ

St-Magdalena, Gsies, Suda Tirolo/Italio

Eki WOITE, An der Kirche 33,
D-6115 MÜNSTER

PASKO 1987

detaloj en venonta n°

2a PEDAGOGIA SEMINARIO UFE-GEE en F-LYON

UFE, 4bis Rue de la Cerisaie, F-75004 PARIS

19|25=4=1986

detaloj en venonta n°

UNUA KULTURA ARANĜO en KULTUR-DOMO "Grésillon"
Internacia renkonto de Infanoj

1|4=5=1987

detaloj en venonta n°

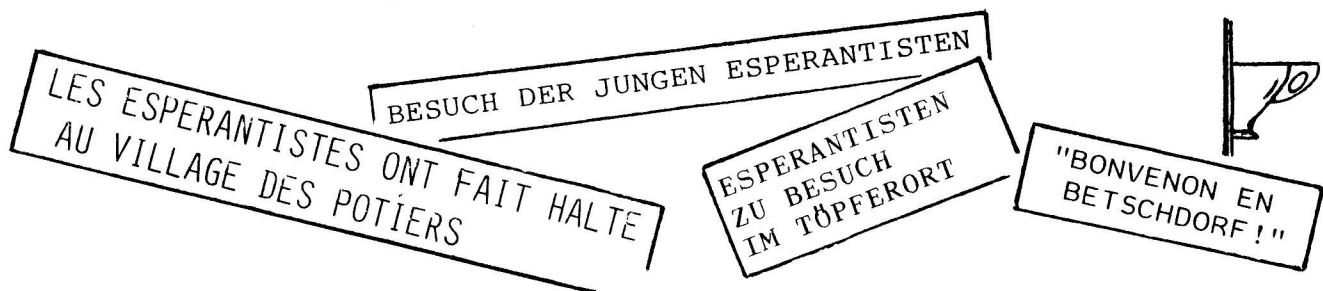
SESA INTERNACIA LITERATURA FORUMO
de Literatura FOIRO-KOOPERATIVO

BOURESSE (apud F-POITIERS)

Suzanne BOUROT

158, rue Morel-Payen, 10 000 F-TROYES

la KULTURA CENTRO ESPERANTISTA, Postiers 27, CH-2301 LA CHAUX-de-FONDS eldonas specifan programon por la tuta jaro- Ski/Feriado okazos je la jarfino; petu la informdokumenton.
(raporto pri staĝo en KCE kuŝas en ĉi-tiu n° de LA INFORMILO)

"BONVENON en BETSCHDORF!" (Bienvenue à Betschdorf!)... C'est par ces mots appris à la dernière minute, que le maire Adolphe ADAM accueillait samedi dernier un groupe d'espérantistes amateurs de cyclotourisme et faisant étape dans la localité. Partis de RASTATT en direction de LA CHAUX-de-FONDS (Suisse), ils ont mis différentes villes à leur programme de visite, entre autres STRASBOURG où ils ont l'intention de déposer au Conseil de l'Europe une résolution sur les langues minoritaires de l'Europe. Enthousiasmée par le mouvement espérantiste et parlant parfaitement cette langue internationale, Odette SCHEIDEL, de BETSCHDORF, a fait visiter la localité aux excursionnistes sans oublier bien sûr le musée, l'église...

"WILLKOMMEN in BETSCHDORF!"... Mit diesen in letzter Minute erlernten Worte in Esperanto begrüßte am Samstag, den 2. August, Maire Adolphe ADAM eine Gruppe von Esperantisten, welche zur Zeit eine Radtour ab Rastatt bis nach La Chaux-de-Fonds (Schweiz) unternehmen. Unterwegs werden verschiedene Städte besichtigt und in Strasbourg soll in den Instanzen des Europarates eine Resolution abgegeben werden, die sich mit den Minderheitssprachen Europas beschäftigt. Mme odette SCHEIDEL, eine begeisterte Anhängerin des esperanto, sie beherrscht diese Sprache vollkommen, hatte die Ausflügler nach Betschdorf gelotzt, wo ihnen Gelegenheit geboten wurde die Töpfereien, das Museum, die Kirche, etc., zu besuchen...

sed ni lasu Sinjorinon SCHEIDEL mem raporti... "la vespermanĝo okazis en "mia" ĝardeno Mi regalis la ĉeestantojn per diversaj salatoj, rostitaj kolbasoj kaj deserto. La vilaĝestro kaj lia edzino honorigis nin kunĉeestante... Je la 20a30 la vilaĝaj sonoriloj sonoradis longe por diri al ĉiuj... "Venu! Okazas Esperanto-diservo!". La pastro kaj la pastoro komune diservis. Kelkaj vilaĝanoj, la magistratestro kaj lia edzino, eĉ loĝantoj el la najbara vilaĝo partoprenis la ceremonion. Evangelio kaj epistolo estis legitaj esperant-lingve de junulo. La prediko, kiu temis pri E^o, frateco kaj paco, ĉu france, ĉu germane, estis tuj tradukita ...

Poste oni longe babilis! Post la rehejmiĝo konversacio daŭris ĝis noktomeze!... La morgaŭon, post la matenmanĝo, ni adiaŭis reciproke. La grupestro donacis al mi dediĉitan libron, en kiu ĉiuj subskribis. Mi estis tiom emociita, ke mi ne povis diri eĉ unu vorton dum kelkaj sekundoj!... Estiĝis paŭzo al paco dank' al Esperanto!"

Noto de la redaktoro: ni sincere gratulu Odette SCHEIDEL, kvankam ni scias, ke ŝi estas modesta; ŝi trafte montras, kion povas fari izolulo por la progresigo de Esperanto.

NIA PERKORESPONDA KURSO

Jen la ĝeneralaj ciferoj pri nia kurso por la lernjaro 1985|86 (inter parentezoj la ciferoj de la antaŭa jaro).

Entute alvenis iom malpli ol 100 informpetoj (118), aliĝis 39 gelernantoj (32) sekve al dissendo de 66 komunikoj (69). Gis nun 11 gelernantoj finlernis "M^o11" kaj 9 el ili aliĝis al "M^o12" (8). Laŭ mia scio nur 1 finlernis "M^o12"(4).

En LA INFORMILO aperis jam 10 nomoj de finlernintoj de M^o11, la 11a estas Fin^o Anne-Marie SIMON (METZ), gvidita de Sr^o Grossmann. La finlernintino de M12 estas Fin^o Agnès HUMBERCLAUDE (88 LA BRESSE) sed studentino en NANCY, kiun mi-mem gvidis. Mi diru, ke ĝenerale mankis skribaj raportoj de kunlaborantoj en ĉi-laborjaro. Tial mi denove petas ĉiun raporti al mi unufoje trimestre. Kelkaj linioj sufiĉas! Ankaŭ oni preferu informu min iom antaŭ ol la gelernantoj finas "M^o11", por ke mi havu tempon por ĝustatempe proponi korespondantojn kaj "M^o12". Mi diru ankaŭ, ke ofte la gelernantoj ne deziras korespondi, dirante, ke ili ne havas sufiĉe da tempo, ĉu ke ili ne sentas sin pretaj por tion fari.

NOVA KOTIZO de la PERKORESPONDA KURSO por 1986/87

Pro plialtigo de poŝt-tarifo kaj abono al LA INFORMILO:

= kotizo kun libro "M^o11" + pedagogiaj slipoj: 165 F... plus eventuale la kasedo: 55F do entute 220 F.

J.-P. COLNOT

LIBERA TRIBUNO

Okaze de nia Federacia Kongreso en MONTIGNY-lès-METZ ni oficiale starigis demandon /transdonita al UFE/ pri la "eventoj" sine de PEA (Pola Esperanto-Asocio) kaj pri la eventualajsekvoj, kiuj povus certagrade influi sur la normala disvolviĝo de la planita 72a UNIVERSALA KONGRESO en VARSOVIO en 1987, por la Jubilea Jaro de E°

Ni taksas oportune disponigi al niaj legantoj kelkajn tekstojn, kiujn ni ĉerpis el ĵus aperinta bulteno (N° 5) de GEJ (Germana Esperanto-Junularo). Ankaŭ la magazino "MONATO" publikigis (N°4-1986) interesindan leteron de iu legantino, kiu povus kompletigi provizore la malfermitan dosieron...

72A
UNIVERSALA
ESPERANTO-KONGRESO
DE U.E.A.
VARSOVIO 1987

Pola Esperanto-Asocio Varsovio, 1986/05/19
PL-00-013 Warszawa, ul. Jasna 6
tel. 27-97-42

AL LANDAJ ESPERANTO-ASOCIOJ
AL ESPERANTO-GAZETARO

Estimataj!

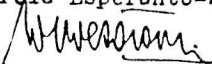
Lige kun la letero de SAT sendita al la E-gazetaro (1986/03/26), kiu atingis nin en la fino de aprilo, ni estas devigitaj prezenti kelkajn faktojn kaj nian starpunkton, kion ni faras kun sincera bedaŭro, ĉar ni esperis, ke SAT-Gvidantaro komprenas siajn mispaŝojn. La tekston vi trovos ĉi kune.

Samtempe ni uzas la okazon por informi vin, ke la preparlaboroj al la 72-a Universala Kongreso de Esperanto en Varsovio en 1987 bone evoluas kaj post la lasta (en majo) vizito en nia ĉefurbo de la ĝenerala direktoro de UEA, s-ro Simo Milojević, ankoraŭ pli vigliĝis. Laboras nova LKK, kies prezidanto estas elstara pola esperantisto, s-ano Stanisław Świstak, en la konsisto de LKK troviĝas kelkaj konataj agantoj

de pola kaj internacia E-movado, kaj sciencistoj kiel doc. d-ro Marian Dobrzyński, d-rino Elżbieta Nawrocka, red. Andrzej Pettyn kaj red. Bolesław Staszczak el RADIO POLONIA, fakuloj pri siaj LKK-funkcioj egz. mag. Elżbieta Wyrwicz (laborantino de la Ĉefa Komitato pri Turismo), Kalina Pieńkiewicz el la Pola Esperanto-Teatro kaj aliaj. Bone evoluas la kunlaboro kun la Pola Kulturministerio, vojaĝoficejo "Orbis" kaj Flugkompanio LOT, kiu eĉ promesis okazigi solenan dum kongresan nomigon de unu el la pasaĝeraj aviadiloj de LOT per la nomo LUDWIK ZAMENHOF, pretiĝas la kongresa kultura programo, ekskursoj, informiloj ktp. Ĉio ĉi esperigas pri bona kongreso kaj tian ni vere dezirus realigi. Baldaŭ aperos la unua kongresa bulteno, sekvos la kongresaj komunikaĵoj.

Kun sinceraj salutoj en la nomo de la gvidantaro de PEA

PREZIDANTO
de la Estraro
de Pola Esperanto-Asocio

/mag. ing. Włodzimierz Wesołowski/

KIAL SAT NE KONGRESOS EN POLLANDO EN 1987?

La Plenum-Komitato de SAT dissendis al la E-gazetaro leteron, datitan 1986/03/26, laŭ kiu oni povas konkludi, ke SAT estas mirigita, ke "PEA ne plu subtenas" la projekton de SAT-kongreso en Pollando en 1987.

Ni rememorigu la faktojn. En 1983 okaze de SAT-kongreso en Linz - Pola Esperanto-Asocio prezentis al SAT la inviton kongresi en Pollando konforme al plejble bonaj intencoj, ĉar en la Jubilea Jaro oni volis kongresigi en Pollando ĉiujn adeptojn de la Internacia Lingvo kaj ĉiujn sincerajn amikojn de la patrujo de Esperanto.

Pasis jaroj, dum kiuj flanke de SAT-gvidantaro venis al PEA eĉ ne plej eta signo de interesiĝo pri la kongresado en Pollando en 1987. Tio ĉi jam povus esti sufiĉa kialo por veni al la konvinko, ke la inviton oni faris tro frue kaj sen konsidero al la veraj emoj kaj interesiĝoj de SAT-gvidantaro. Dume en la organo de SAT "Sennaciulo" pli kaj pli ofte komencis aperi artikoloj misprezentantaj kaj misfamigantaj Pollandon kaj aliajn socialismajn landojn. Cetere tiuj misprezentoj sekvis ne nur en "Sennaciulo" sed ankaŭ en aliaj SAT-eldonaĵoj frontloke kun "Sennacieca Revuo". Misprezentoj, glorigado de kontraŭsocialismaj opoziciaj tendencoj, evidenta enmiksiĝado en la internajn aferojn de Pollando, dubindigado de aliancoj de Pollando kun aliaj socialismaj ŝtatoj - jen mallonge dirite la linio de SAT speguliganta en Esperanta-revuoj de tiu organizo.

Ni rememorigu, ke apenaŭ kelkajn monatojn post la invito de SAT-kongreso al Pollando en "Sennaciulo" oni aperigis kontraŭpollandan artikolon "Ĉu la aglo tute cedos?" (decembro 1983), per kiu oni primokis la strebado de poloj al la pacavoja rearanĝo de la situacio en la propra hejmlando.

Jen la "amika" dankesprimado de SAT pro la invito kongresi en Pollando! Alia ekzemplo de la starpunkto de SAT (oni ne diru, ke oni ne scias, kio aperas en la propra organo!) estis la artikolo "Pri konferenco de Jalto - 40 jaroj", per kiu SAT dubindigas la gravecon de Jalto-decidoj, tiom signifoplenaj por la evoluo de la postmilita paca situacio en Eŭropo. Strange, ke SAT oficiale deklaras sin por paco, sed ne volas rekonii la rolon de la decidoj de Jalto kaj Potsdamo por la firmigo de tiu paco!

Estas klare, ke ne la estraro de PEA, sed SAT mem per siaj unusignifaj paŝoj fermis al si la vojon al Varsovio en la Jubilea Jaro! Tia estas la vero kaj certe bone konscias tion la Plenum-komitato de SAT. Oni ne provu respondecigi pri tio polojn, kiuj ĉiam estis kaj estos gastamaj, sed neniam konsentos akcepti en sia hejmlando dubindajn gastojn. Estas bedaŭrinda afero, ke la gvidantaro de SAT ne eltiris ĝustajn konkludojn el sia historio, ne lernis el la amaraj spertoj de la pasinteco. Domaĝe, ĉar en SAT estas ja ankaŭ valoraj iniciatoj kaj multaj respektindaj agantoj. Restas esperi, ke prudento kaj realecosento denove superregos en SAT kaj tiam venos la tempo, ke SAT ne nur povos kongresi en socialisma lando, sed eble eĉ disvolvi legalan agadon.

GVIDANTARO DE POLA ESPERANTO-ASOCIO

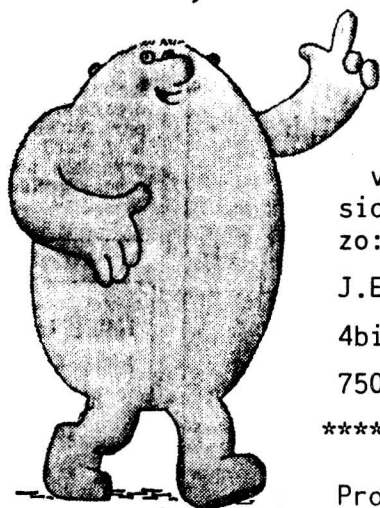
Surpriziĝas kun troigita alta voĉo SENNACIULO (4.), ĉar oni jam ne invitas SAT kongresi venontjare en Pollando. Kial? Mi opinias, ke pro ilia rabia, krude malamika sinteno. Ajna registaro rifuzus inviti la ĝin kalumniantan organizon. Rigarde la E-movadon, mi (bedaŭ-

rinde) certas, ke apud la jubileanta Kongreso de UEA, la minacaj voĉoj de SENNACIULO provokos skandalojn, tro malagrablajn por niaj pola kaj universala movadoj. Tiam situacion volis eviti Pola Esperanto-Asocio, ĝi agis prudente, eĉ favore al la movado, kiu ne estas ludilo de malpacemuloj.

(eltranĉita el "HUNGARA VIVO"...))

Ervin Fenyvesi

**karaj junaj
geamikoj**

Jam de nun
bonvolu noti
tiun eventon
sur vian poŝ-
kalendaron!

Ĉiujn pliajn
praktikajn
informojn
vi ricevos ĉe la
sidejo de via organi-
zo:

J.E.F.O.

4bis, rue de la Cerisaie

75004 PARIS

Pro la jubilea jaro
via specifa Kongreso

havos tutcerte grandan sukceson! Ek de nun
aliĝu... kaj ŝparu!

Unu semajnon antaŭ la 100-jariĝo
de Esperanto komenciĝos la 43-a
Internacia Junulara Kongreso de
Tutmonda Esperantista Junulara
Organizo. Tiu kongreso okazos en
Krakovo (pole: Kraków - pronocu:
Krakuv). Sendube ĝi estos unika
ebleco renkontiĝi kun Esperanta
kaj pola kulturoj.

La kongresurbo

Krakovon fondis - laŭ la legendo - la princo de la gento
Wiŝlanie, Krak aŭ Krakus, kiu loĝis sur la monto Wawel
en la oka jarcento. La unua mencio pri Krakovo datumas
de la jaro 970. Tiam Krakovo jam estis grava centro de
la komerco. Ekde la 11-a jarcento Krakovo estis ĉefurbo
de Pollando por 500 jaroj. La plano de la urbo, imitanta
ŝaktabulon, restis senŝanĝe ĝis hodiaŭ: meze de la urbo
traviĝas grandega kvadrata ĉefplaco, de kiu perpendikle
eliras la stratoj.

En Krakovo troviĝas multaj historiaj vidindaĵoj, arkitek-
turoj mirakloj, famaj preĝejoj, palacoj, kaj ĉefe la reĝa
kastelo sur la monto Wawel - la perlo de la malnova arto
kaj granda monumento de la kulturo.

En la 70-aj jaroj de tiu ĉi jarcento komenciĝis intensaj
renovig-laboroj. La malnova parto de Krakovo troviĝas en
la Unesko-listo de la "Homara heredaĵo".

Nuntempe Krakovo havas okcent-mil enloĝantojn. En la urbo
traviĝas 11 altlernejoj, inter ili "Jagiellona"-Universi-
tato fondita de reĝo Kazimiro la Granda en la jaro 1364,
pluraj teatroj, sed ankaŭ moderna industrio.

Krakovo estas facile atingebla aŭte, trajne, aviadile - kaj
bicikle.

La kongresejo

Ni loĝos en du- kaj tri-litaj ĉambroj en studentaj domoj
de la loĝkomunumo de Minist-Fandēja Akademio. La kongres-
salonoj kaj -manĝejo troviĝas proksime de la loĝloko.

Programo

La temo de la kongreso estas: "Homo kaj civilizaciaj minaco
La kongresanoj detale traktos ĝin en prelegoj, diskutoj kaj
laborgrupoj.

Grava parto de la kongresa programo estos ligita kun la

Krakovo, Pollando

43a internacia junulara kongreso 17-24 julio 1987

jubilea manifestacio. Okazos ankaŭ la kutimaj programeroj:
teatra, internacia, balo, ...

Kadre de la kongressemajno okazos la 5-a seminario de
TEJO kaj PSEK por Esperanto-aktivuloj, dediĉita al esperan-
tologiaj temoj.

La kongresanoj povas elekti inter tri ekskursaj celoj:

- la belega ripozloko Zakopane en la Tatra-montaro
- la muzeo pri la dumilita koncentrejo en Oswiecim (germane: Auschwitz) - pruvo de terura murdado
- la unika malnova salminejo en Wieliczka, kie inter alie troviĝas sala preĝejo kaj kuracejo

Post la IJK vi povas partopreni la 72-an Universalan Kon-
greson en Varsovio, okazonta inter la 25-a de julio kaj la
1-a de aŭgusto 1987.

GRAVA ATENTIGO: la redaktoro de tiu porjunula paĝo ricevis neniun raporton pri okaza-
ĵoj, al kiuj partoprenis multaj el vi...
Ĉu vere vi ne deziras profitigi aliajn E^o-praktikantojn el viaj propraj
spertoj? Nu, kaptu vian skribilon! Ni atendas vian tekston por la n^o56!

ILI PARTOPRENIS !

ĈU NI REVIZITOS LA CHAUX-DE-FONDS?... MEMEVIDENTE!

Estas agrable restadi dum du semajnoj en LA CHAUX de FONDS por resanigo, post vojaĝo tra la francaj kaj svisaj Ĵurasoj.

La KULTURA CENTRO ESPERANTISTA funkcias sub la direktado de Claude GACOND, ties nelacigebla direktoro kaj samtempe: kursgvidanto, animanto de la kulturaj vesperoj, administranto de K.C.E., ekskursgvidanto, helpata de lia edzino.

Funkcias ĝenerale tri kursoj: por komencantoj sub la gvidado de Dr^o Michel FRESSARD, Dr^o pri fonetiko kaj sola salajrulo de KCE, por progresantoj (t.n. paroliga kurso), kaj altnivela kurso. Dum la periodo, kiun ni ĉeestis, gvidis la kursojn Thomas CHMIELIK, Polo, profesoro pri germana lingvo en la Universitato de LUBLIN kaj preparanta esperantlingvan tradukon de la verkaro de la svisa aŭtoro DÜRRENMATT, Georges LAGRANGE, fame konata kiel aktoro en la trupo TESPA (Teatro-ESperanto de PARizo) kaj en la kabaredo "La ruza kruĉo", lertigis nin, poste, en la tradukarto el la

franca literaturo.

Ni malkovris ankaŭ la belajn pejzaĝojn de la Svisa Ĵuraso dank' al du ekskursoj al akvofalo "Le Saut du Doubs" kaj al naturparko "Le Creux-du-Van".

Tiu restado permesis al ni babili kun eksterlandanoj: el Israelo, Italio, Germanio, Nederlando, Brazilo, Alĝerio kaj Kanado.

Ankaŭ Claude GACOND ne timas partopreni la necesajn praktikajn taskojn, kvankam geju nuloj helpas lin: tiel ili ne pagas sian dusemajnan restadon, laborante unu semajnon, vizitante la kursojn la alian. Krom la pura svisa aero, ni ĝuis ankaŭ la tipe svisajn nutraĵojn.

La slogano de KCE : "Studi matene, ferii posttagmeze", estas do vera kaj ni invitas aliajn esperantistojn vojaĝi iam al tiu spaco de paco kaj de interpopola konduto.

Catherine ROUX

RESPONDE AL INVITO DE NIAJ GERMANAJ NAJBAROJ...

Ĉiam fruktodona iĝas partopreno al la KULTURAJ SEMAJN-FINOJ organizataj de la Sarlanda Esperanto-Asocio. La somera rendevuejo situis apud Homburg, en la Kardinal Wendel-Haus, loko tre facile kaj tre rapide atingebla de ĉiuj orientfrancaj loĝantoj.

Tuj post la alveno, forte impresas la komforta aspekto de la stagejo: tre agrablaj dormoĉambroj, bone ekipitaj kursosalonoj, vasta manĝoĉambro... kaj vere alloga verdejo apuda, kiu invitas al kvieta paŝumado inter la kurso-sekvencoj.

Krom la plezuron ree renkonti gekonatulajn el diversaj regionoj oni ĝuas memkompreneble la klerigan atmosferon de la "studhoroj". Ĉi-foje Dr^o ALBAULT, prezidanto de la E^o-Akademio malkovrigis al ni kelkajn kaŝitajn aspektojn de la "fundamentaj" verkoj de Zamenhof / mi aldonu, ke paralele okazis kursoj diversnivelaĵ, propre instrucelaj/

Pri la prelego mem, almenaŭ miaopinie, mi bedaŭris la troan "unudirektan" flankon de la evento; mankis ja dialogoj, diskutoj, reagoj de la "publiko", ĉar tro raraj estis la intervenoj de la "aŭskultantoj" (tiaj ili ja kondukis). Ĉu pro timo fronte al la moŝteco de la Akademi-Prezidanto? Ankaŭ mankis al mi -ĉu tro subjektiva konstato mia?-ia "spica" etoso dum la staĝo... eble ĉar mi estas denaske nekuracebla humurŝatanto! Ĝenerale la staĝanoj mienas certagrade tro "severe"... Malofte aŭdiĝas rideksplodaĵo, vagabondas ŝercrakontoj... Eble tio okazis vespere en la "drinko-ĉambro", kiun mi rezigni ĉeesti pro tro densa tabakfumo.

Kompense, aparte simpatia ja estis la "ceremonio", dum kiu la ĉeestantaro pere de germana specifa skipo gratulis R. Hauptenthal okaze de lia 20-jara E^o-Jubileo. Mi kaptu la okazon por persone ankaŭ gratuli, car la homo ja meritas pli ol la simblan donacon, kiun li ricevis kaj pli ol la humurplenan poezion al li -kaj al la edzino!-dediĉita...

Hej, legantoj! Vidu! Mi do eraris: humuro do estis dum la staĝo! Tutsimple mi apelacias al vi por pliampleksigi la aferon dum la venontaj staĝoj..., kiujn mi tutevidente ĉeestos... Ĉu mi povas kalkuli pri via "paca" kuninvado?

P. DENIS

JES JA!... MI PEKINUMIS!

Post kvarsemajna restado, kion mi rakontu pri tiu giganta lando? Mi ne estas verkisto, do mi nur disĵetos sur la paperon impresojn kaj memoraĵojn miajn kaj eble profitigos la legantojn de "LA INFORMILO".

Dek kvin horoj aviadile ek de Parizo al Pekino ŝajnas esti laciga vojaĝo. Mi konstatas, ke neniam mi havis emon dormi. La aviadilo estis grandega kaj komforta, eĉ promenadoj tra la du larĝaj kaj longaj spacoj laŭlonge de la foteloj estis permesitaj kaj tre uzitaj. Mankis nek manĝo aŭ manĝeto nek diversaj trinkaĵoj; ankaŭ variaj "gaĝetoj" estis disdonitaj de ĉarmaj ĉinaj junulinaj pasageroj.

Dum la flugado, klarigoj pri la landoj su perflugitaj, konsiloj, aŭdiĝis pere de mikrofono, ĉu en ĉina ĉu en angla lingvo... ŝajnas, ke la esperanto-parolantaj homoj ne estis inkluzivitaj.

Ek de la flughaveno ĝis centro de la urbo Pekino ni veturis 30 km^ojn, parte sur larĝa avenuo, kies bela nomo estas "Avenuo de la Eterna Paco". Matenmanĝo okazis survoje en iu restoracio, kie ni konatiĝis kun turnebla tableto, t.e. tableto kuŝanta sur granda ronda tablo. Pli malfrue ni spertis ties agrablecon por manĝi laŭ la ĉina maniero. La ĉina manĝo, kiun ni gustumis dum nia tuta restado, konsistas el almenaŭ dek ses pladoj minimume, malvarmaj, varmaj, pli da kiam temas pri festmanado. Parolante te pri pladoj mi ne aludas niajn tradiciajn pladojn, ĉar estas nur etmanĝaĵo, kiu estas elektita el 300 specioj de variaj aĵoj!

La metodoj por preparado estas diversaj, kiaj vaporumado, fritado, kuirado, bakado, rostado, pastfritado, etĵajra aŭ fortĵajra kuirado, brezado kaj bolkuirado... Dank' al tiu preparado vi manĝas tamen ĉiuspecojn de viandaĵoj, fiŝaĵo, legomo, ovaĵo, ktp.

Neniam oni sentas sin tro sata... sed tute ne malsata. Komprenoble la popola ĉiutaga manĝo ne estas tiom abunda kaj varia sed konsistas nue el kvar pladoj kaj supo kaj rizo. Ĉiu scias, ke rizo ludas grandan rolon en ĉina nutraĵo, rolo pli granda ol ĉe ni la terpomoj. Tamen gvidistino diris al ni, ke ŝi ofte akceptas familianaron aŭ geamikojn dimanĉe kaj ankaŭ ŝi pretigas multnombrajn pladojn por regali la gastojn. Neniam ni vidis forkonajn kaj tranĉilojn... nur du manĝbastonetojn... vole nevole oni estas devigataj instrui al si la manieron, laŭ kiu oni devas uzi ilin! La miraklo efektiviĝas, se oni ne volas morti pro malsato!

PEKINO surprizigas pro la amaso da homoj kaj biciklantoj sed ankaŭ pro la aspekto-trankvila- de ĉi-tiu popolo... neniam batpaso aŭ puŝpelo okazas dum la iro-reirado de tiom multnombraj cirkulantoj... tute ne, sed la fama ĉina rideto verigas!

Dum naŭ sinsekvaj tagoj ni vizitis templojn, grotajn, vendejojn, magazenojn, ni promenadis tra mirindaj ĝardenoj, strangaj pejzaĝoj kiel ekzemple la ŝtona arbaro en LOUNAN. Komprenoble mi ne povas raporti de tale pri ili.

La hoteloj estis ĉiam komfortaj, eĉ luksaj, la servistaroj ĝentilaj kaj aĉablaj.

Mi sopiris pri la ESPERANTO-KONGRESO, ĉar estis ja la celo dezirata de ĉiu samideano. Ankaŭ havi eblecon restadi tutan semajnon en hotelo, kie fine mi sukcesus malplenigi la valizon, ne estus malplaĉinta al mi! O ve!... Surprizo malagraba por ĉiuj: ni ne loĝos en hotelo de la AMJKECO! La alia anoncita hotelo situas 15 km^ojn malproksime de la Kongresejo! Alia elreviĝo: ne okazis la "interkona vespero" pro la multnombraj Esperantistoj, dissemataj, mi opinias. Dum la daŭro de la Kongreso ni dependis ĉiam de speciala aŭtobuso, ĉu por foriro, ĉu por reveno al la hotelo, ankaŭ por ĉeesti la diversajn spektaklojn, ekskursojn, kune kun la partoprenantoj de la "franca karavano"... Tio malobligis fakte renkontiĝon kun eksterlandanoj sed kunigis multajn "krokodilojn"!

Memkomprenoble, tiuj, kiuj ne estis komitatanoj aŭ ne havis devon aŭ nur emon partopreni iun ajn paroladon, preferis turisman flankon.

Tuj post la fermo de la Kongreso okazis la 4a duontaga ekskurso kaj la postan tagon forveturado (forflugo) el Pekino, kune kun la homoj de la "dua karavano".

Dum la dek sekvantaj tagoj ni vizitis ankoraŭ neforgeseblajn vidindaĵojn de antikva Ĉinio, modernajn lokojn de la nuna Ĉinio kaj malnovajn urbetojn, vilaĝetojn...

La pekina meti-artaĵoj ne estis forgesitaj dum niaj vizitoj, temas pri jadskulptaĵoj, klozoneaĵoj kaj gravuritaj lakaĵoj, skulptaĵoj de eburo. Alia loko por elspezi monon estas vidado de fabriko de teksaĵo, precipe de silko, vizito al laborejo kaj magazeno de pentro-arto sursilka.

Post la forlaso de Pekino, famaj kaj grandaj urboj estis enŝovitaj en la ekskurso-programo: XIAN - DAZU - SHANGAI - GUILIN - CANTON... fine HONG-KONG.

Tiujn urbojn oni atingis ĉu fluge, ĉu trajne, ĉu ŝipe. La ŝipado entuziasmiĝis ĉiujn kaj ĝi restos en nia memoro kiel la plej memorinda. La pejzaĝo estas unika. Nun, tagon de kompleta ripozo...

Speciale menciindaj devas esti la ekskurso al la tombejo de la imperiestro QIN SHI HUAN DI, loko en kiu oni elfosis 6000 soldatojn, ĉevalojn kaj ĉarojn, skulptitaj el argilo... kaj la grimpad-ekskurso sub arda sunbrilo de parteto de la "Granda Muro"...

Ni ne forgesu, ke ekzistas tamen esperantistoj en Ĉinio! Grupeto da ili bonvenigis nin je la alveno ĉe la flughaveno en Kunming kaj vespere venis al nia hotelo por babili iomete. Dua grupo vizitis nin en alia urbo kaj ankaŭ venis vespere al nia hotelo. Bonŝanca mi ja ne estis: mi havis voĉ-perdon dum du tagoj kaj precize tiun interesan kuniĝon mi ne povis partopreni! Tamen samideano transdonis al mi bildkarton, sur kiu li skribis krom

aĉablajn vortojn, sian adreson en ĉina kaj en esperanta lingvo, do pere de literoj leĝblaj de mi.

En Shangaŭ ni havis la plezuron esti akceptitaj de impona grupo... sepdek samideanoj plejparte gejunuloj. Ĥoro de gejunuloj kantis, ili lernis speciale kantojn esperantlingvajn honore al la alveno de eksterlandaj esperantistoj. E^o-Asocio Ĉina regalis nin per kuketoj kaj fruktosuko. Post unu Ĥoro kaj duono ni adiaŭis amike. Grupo de hispanaj samideanoj estis akceptita post ni... malĝeliĉe neniu kontakto okazis inter niaj du grupoj.

Lasta etapo alproksimiĝis: Hongkong... Kia urbo! Kia ŝanĝo! Fakte la urbo konsistas el du urboj... la internacia, moderna, financa... kaj la malnova. Pri la unua oni tuj elvokas New-York... La dua estas certe multe pli malriĉa.

Ĉio havas finon... do ankaŭ mia skribaĝo Tamen dum longa tempo ankoraŭ mi certe memoros pri la eksterordinara vojaĝo...

Berthe GRAMPP

MOZO INDAS JA... ALMENAŬ RALION! ★

Okazis, kiel anoncote en "LA INFORMILO n° 54", je la 7a de septembro en "Les Cotes de Meuse" kaj tute sukcesis...

LA UNUA ESPERANTO-RALIO

...organizita de la "Groupe des Espérantistes Meusiens" / Grupo de la Esperantistoj Mozajj /.

Dekduo da aŭtomobiloj el diversaj departementoj lorenaj sekvis aŭ preterveturis unu la alian por atingi kiel eble plej rapide (sed ĉiam tre agrable!) la proksiman el ses etapoj, kiujn la skipoj malkovris helpe de malgrandaj slipoj entenantaj ĉu enigmon, ĉu demandaron, ĉu humuran ekstravagancon, laŭ bondeziro en Esperanto aŭ en la franca.

Ĉiuj partoprenantoj -juneguloj kiel malpli junaj- iris do aŭtomobile kaj kelkfoje piede, por pli bone ĝui la ĉirkaŭaĵon, de mirinda belvidejo (Hattonchâtel) al gravaj histoririĉaj lokoj (kiel Les Eparges) tra arbaro kaj valetoj florplena.

La plej erudiciaj en historio, geografio, literaturo aŭ artoj povis gajni same kiel la plej observemaj aŭ eĉ la sinhelpemuloj: la ludon gajnis -kompreneble- la plej bona teamo, kiun mi gratulas ĉi-tie, ŝerce aldonante, por parodii la evangelion, ke "la lastaj fariĝis la unuaj" (la partoprenintoj komprenos min!).

Estis poste okazo, interrenkonti aŭ rekontaktiĝi unu kun la aliaj, babilante pri la forpasintaj ferioj, pri la 71a U.K^o en Ĉinio aŭ rendevuante en Nancio por la 24a staĝo de parolata esperanto...

Tre gratulindaj kaj dankindaj pro la plezuriga tago estas ĉiuj organizintoj, kiuj eĉ povis havigi al ni mildan veteron dum la tuta tago kaj varmetajn sunradiojn dum la pikniko en Saint-Maurice-sous-les-Cotes.

Ĉiu leganto deziru al la G.E.M. por la 2a ralio multajn, ankoraŭ pli multajn partoprenantojn eĉ el la najbaraj regionoj, franclingvaj aŭ ne: Esperanto ne estiĝis por samlingvanoj!

Hervé MOUGIN

Sinjoro Marcel CUENE, iama Prezidanto de nia Federacio, forpasis fine de julio. Al lia familio ni prezentas niajn sincerajn kondolencojn.

LA RESPONDECULOJ DE LA ESPERANTO-JUNULARO KUNVENIS EN RASTATT

En la Dioceza Domo Sankta Bernardo en RASTATT kunvenis por du tagoj la estraro de Tutmonda Esperantista Junulara Organizo (T.E.J.O.). La estraranoj el Ĉeĥoslovakio, Pollando, Hispanio kaj FR-Germanio faris sian estrarlaboron kaj renkontiĝis kun esperantistoj el Rastatt kaj ĉirkaŭaĵo. Laŭ informo de la unua vicprezidanto, S-in^o D-r^o Marie VANCUROVA, ili konferencis antaŭ ĉio pri la preparo sur la vasta mondo por la 100-jara jubileo de Esperanto. Pri ĝisnuna preparlaboro por la UNIVERSALA KONGRESO en VARSOVIO, Pollando, en la jubilea jaro 1987, raportis la ĝenerala sekretario Jan KOSZMALUK.

TEJO arigas junajn esperantistojn el pli ol 50 nacioj en ĉiuj kontinentoj kaj kunordigas la laboron de naciaj junularaj asocioj.

Temo de la konferenco en Rastatt estis ankaŭ la analizo de la ĵus finiĝinta seminario de TEJO en la eŭropa junulara centro, institucio de la Eŭropa Konsilio en STRASBURGO. Tiu seminario, en kiu partoprenis junuloj el diversaj orientaj kaj okcidentaj landoj eŭropaj, pritraktis la temon "Interkultura interkompreniĝo kaj internacia kulturo", al kiu kontribuis ankaŭ referento el Japanio. Per diskutado estis analizata la grava rolo de Esperanto por prosperigi la interkulturan interŝanĝon.

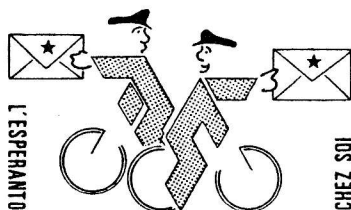
La prezidanto de la Germana Esperanto-junularo (GEJ), ThomasBORMANN, kaptis la okazon por danki al TEJO-estraro pro la aparta atento, kiun ili direktas al la multspecaj aktivaĵoj kaj en Federacia Respubliko Germanio kaj en Baden-Virtemburgo.

Elisabeth SCHWARZER

★★★★ plus rapide... plus efficace ...

NOTRE NOUVEAU COURS D'ESPERANTO PAR CORRESPONDANCE

- ★ un matériel MODERNE
- ★ une technique EPROUVEE
- ★ un réseau d'animateurs COMPETENTS
- ★ un savoir IMMEDIATEMENT opérationnel

C'EST LE COURS "QUATRE ÉTOILES"!

Tous renseignements à l'adresse suivante:

COURS D'ESPERANTO M.J.C. Ph. Desforges
PAR CORRESPONDANCE 27, Rue de la République
54000 NANCY

novaĵoj el nia libro-servo

Pro provizoraj teknikaj kialoj, nia libro-katalogo ne povas aperi en ĉi-tiu n^o de LA INFORMILO.
Ĝin vi malkovros en la n° 56 (decembro)

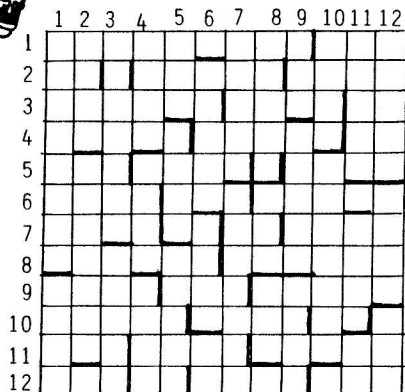
Jen la nove disponeblaj libroj

= Ĉu rakonti novele? (Valano)	55,00 F
= Geologio internacia	25,00 F
= Diskriminacio	59,00 F
= Amuza matematiko por gelernantoj	28,00 F
= Matematika vortaro	58,00 F
= Germana antologio	92,00 F

Afiŝoj por nia perkoresponda kurso estas ankoraŭ disponeblaj. Petu ilin ĉe J.-P. COLNOT, 15 Rue de Lavaux, 54520 LAXOU

distra angelo

HORIZONTALA

1 naĝobirdo en la marĉo - ofta dum aŭtuno (R). 2 prepozicio - kvincent folioj - simbolo de moleco. 3 ĝi karakterizas religionon - per la buŝo kiel vento (R) - plurala finaĵo. 4 ĉiutaga kajero (R) - malvarma - adverbo. 5 ujeto (R) - malpuraĵo - juvelŝtono (R). 6 inter du maroj (R) - flarilo (R) - por rigidigi tolaĵon. 7 anelido (R) - pronomo - konjunkcio - iamaniere kuiri. 8 blovinstrumento (R) - direktas. 9 riproĉinda (R) - vazo (R) - natura armilo. 10 multnombra kolekto - nervo (R) - sufikso. 11 la tuto - krustulo (R) - lepidoptero. 12 verda loko (R) - prefikso - simbolo de malmoleco - necesajo (R).

VERTIKALE

1 en la ungoj - malbelaspekta manĝaĵo. 2 produkti (R) - protekti kontraŭ riskoj. 3 kapitano (R) - kora donaco (R). 4 turnebla fermilo (R) - azia popolo (R) - en ŝakludo (R). 5 parto de insulo (R) - meti en ies posedon - patato (R). 6 apenaŭ aŭdebla - papilionaco (R) - prefikso. 7 sieno - mara herbo. 8 cefalopodo (R) - akuta (R) - el ĝi eliras la vereco (R). 9 metalo - malpliigi la vibradon - larforma birdo. 10 ankoraŭ ne spertita - dalio (R). 11 el la nova mondo - iamaniere kanti (R). 12 jelpi (R) - sejna flankrivero - antaŭe ne ekzistanta.

Pere de la ĉi-subaj alfabete ordigitaj "silaboj", malkovru la vortojn, kies difino troviĝas dekstre. La du "punktitaj" komumoj, vertikale legataj, elformas proverbon.

ac ag alo an ar ĉo dis do ede eo eo er es fo io ip kr la li lo lo mo na ni no no
no no op op pi po pro ra ri rio ris ro si sko to tor ute ve vio

1	beletra rakonteto
2	neatingebla paradizo
3	subtera ĉambro
4	severa admono
5	literatura verko
6	uzi laŭplaĉe
7	organo de mamulino
8	metalhoketo
9	famekonata vilaĝo
10	malhonora kolono
11	teksisto
12	repago al kliento
13	trupmovo
14	trinkaĵo
15	juvelŝtono
16	viskoza likvaĵo

SOLVOJ DE LA LASTAJ ENIGMOJ

KRUCVORT-ENIGMO:

lombardistoj iperit emocia tolu rukul id ork
el ĉantaĝ tegol naŭno iuj agio trejn noval
ar koko oaz aiz amara al ont defili limet
enoterm naiveco lurdo ondadi jelpi

SILAB-ENIGMO:

por la amanto ĉio estas aminda en la amato.

imprimé par l'AGENCE TECHNIQUE DES ASSOCIATIONS, 12, Rue
Voltaire, 55000 - BAR-le-DUC = le Directeur de la publi-
cation: Jean-Paul COLNOT = le Rédacteur: Pol DENIS = Inscription à la CPPAP sous le n° 62 887

Michel GOULLET (52 St-Dizier),
simpatianto, sendis al ni poemon okaze de la
"Jaro de la Paco"...

Estu PACO! Oui.. Da? Si... Jes: Que la PAIX soit!
C'est l'année de la PAIX?... Déjà, on l'aperçoit...
Hello? En nous d'abord, puis entre nous, réelle,
O! Nous l'adapterons au monde, Universelle!

Démolissons le mythe absolu des nations,
Erigeons sagement d'autres Fédérations!

L' ESPERANTO vivant, épris de tolérance,

Et l'Arc-en-ciel, couleurs diaprées de l'Espérance,
Seront les stimulants de cet Age nouveau,
Propulsé par l'élan des citoyens du Monde
Egayés tout autour de notre mappemonde!
Rénovée sans détour, et au plus haut niveau,
Alors l'Economie devient Distributive,
Naturelle Abondance et mine d'Or active...

Tablons vers ces atours: Mondial est l'Avenir!
Ovationnons dès lors ces beaux jours à venir...

Bientôt, tous les humains, à l'âme noble, ouverte,
Initiés au bonheur, vigilants et hardis,
Ensemble édifieront sut Terre un Paradis!
Nous communiquerons grâce à l'Etoile Verte,
Traçant la voie à l'Art et à la Découverte!
O! Corne d'Abondance, enrichis-nous bientôt...
Tu es, bel Arc-en-ciel, clef de l'ESPERANTO!